

1959 թվականին Թատրոնի ղեկավար Ստ.Շահումյանի անվան պետական հայկական դրամատիկական թատրոնի ղեկավար Վահրամ Եղջատյանին, ով երիտասարդին ներկայացնում է թատրոնի զլխավոր ռեժիսոր Ֆերդինանդ Բժիկյանին: Փորձված ռեժիսորը, աշինքնող արտաքինով երիտասարդի արտասանությունից եւ նրա՝ իր փորձերին տրված պատասխաններից զոհացած, փորձնական ժամկետով, նրան ընդունում է թատրոն: Սա տեղի ունեցավ ուղիղ 55 տարի առաջ:

Հաջորդ օրը, Պետականի նամակով, նա ներկայանում է Թբիլիսիի Ստ.Շահումյանի անվան պետական հայկական դրամատիկական թատրոնի ղեկավար Վահրամ Եղջատյանին, ով երիտասարդին ներկայացնում է թատրոնի զլխավոր ռեժիսոր Ֆերդինանդ Բժիկյանին: Փորձված ռեժիսորը, աշինքնող արտաքինով երիտասարդի արտասանությունից եւ նրա՝ իր փորձերին տրված պատասխաններից զոհացած, փորձնական ժամկետով, նրան ընդունում է թատրոն: Սա տեղի ունեցավ ուղիղ 55 տարի առաջ:

Այդ երիտասարդն այսօր Թբիլիսիի Պ.Ադամյանի անվան պետական դրամատիկական թատրոնի հանրաճանաչ եւ սիրված ղեկավար, Վրաստանի վաստակավոր արտիստ Ռոբերտ Հովհաննիսյանն էր:

77-ամյա ղեկավարն այսօր հպարտությամբ է նայում իր 55 տարիների բեմական կյանքի բեղմնավոր ճանապարհին, որը նրան բերել է ճանաչում եւ սեր՝ թե՛ Վրաստանում, թե՛ Հայաստանում:

Առավել քան շքեղ է Ռ.Հովհաննիսյանի բեմական ուղու հետագիծը: 200-ից ավելի կերպարներ:

... Բարխուդար, Գիժ Դանել, Արուսին Զինգինով, Օսեփ, Հոպոպյանց, Արշակ, Արմեն, Նազարբեքիա, Շոշիա... Դիմախաղի ընդունված շտամպերից բացարձակ զերծ այս կերպարները մարդկային տեսակ ու խառնվածք էին: Իրենց ծայրերանգով, միմիկայով ու ժեստերով կենդանի մարդիկ, իսկ բեմին՝ կյանքի պարզ շարունակությունը... Բազմերանգ այդ հարթագիծը ներառում է դրվագներ նաեւ վրաց կինեմատոգրաֆիայի հետ համատեղ աշխատանքից: Ռոբերտ Հովհաննիսյանին նկատում եւ էպիզոդիկ դերերում հրավիրում են այն օրերի վավերագրական կինոյի վարպետներ Կոլյա Սանիշվիլին, Նինո Մաելիձեն, նա Նիկա Կվիթինաձեի հրավերով նկարահանված է «Ստալին» հեռուստասերիալում՝ լեգենդար հեղափոխական Կամոյի հոր՝ Արշակ Տեր-Պետրոսյանի դերակատարումով:

Ի նշանավորում իր բեմական կյանքի 55-ամյակի՝ խնդրենք Վրաստանի վաստակավոր արտիստին՝ կիսվել մեր ընթերցողի հետ իր ուսանելի հուշերով:

- Իմ օրերս թատրոնում ամենամեծ զբաղմունքս էր խառնվածքով մարդկային տեսակ ու խառնվածքով լինելը: Իրենց ծայրերանգով, միմիկայով ու ժեստերով կենդանի մարդիկ, իսկ բեմին՝ կյանքի պարզ շարունակությունը... Բազմերանգ այդ հարթագիծը ներառում է դրվագներ նաեւ վրաց կինեմատոգրաֆիայի հետ համատեղ աշխատանքից: Ռոբերտ Հովհաննիսյանին նկատում եւ էպիզոդիկ դերերում հրավիրում են այն օրերի վավերագրական կինոյի վարպետներ Կոլյա Սանիշվիլին, Նինո Մաելիձեն, նա Նիկա Կվիթինաձեի հրավերով նկարահանված է «Ստալին» հեռուստասերիալում՝ լեգենդար հեղափոխական Կամոյի հոր՝ Արշակ Տեր-Պետրոսյանի դերակատարումով:
- Զգիտեմ... (մանկան պես ժպտում է): Գիտեմ միայն, որ փորձել եմ՝ չդավաճանել ինքս ինձ ու լինել անխարդախ, ազնիվ, չխաբել ո՛չ ինձ, ո՛չ հավատով ինձ նայող հանդիսատեսին...
- Իմ օրերս թատրոնում ամենամեծ զբաղմունքս էր խառնվածքով մարդկային տեսակ ու խառնվածքով լինելը: Իրենց ծայրերանգով, միմիկայով ու ժեստերով կենդանի մարդիկ, իսկ բեմին՝ կյանքի պարզ շարունակությունը... Բազմերանգ այդ հարթագիծը ներառում է դրվագներ նաեւ վրաց կինեմատոգրաֆիայի հետ համատեղ աշխատանքից: Ռոբերտ Հովհաննիսյանին նկատում եւ էպիզոդիկ դերերում հրավիրում են այն օրերի վավերագրական կինոյի վարպետներ Կոլյա Սանիշվիլին, Նինո Մաելիձեն, նա Նիկա Կվիթինաձեի հրավերով նկարահանված է «Ստալին» հեռուստասերիալում՝ լեգենդար հեղափոխական Կամոյի հոր՝ Արշակ Տեր-Պետրոսյանի դերակատարումով:
- Գիտե՞ք, դժվար է առավելություն տալ մեկին: Երեւի թե բոլորիս էլ բնորոշ է տեսնելն ու զգալը... Ոմանք բավարարվում են ա՛յդ իսկ պահով, ոմանք էլ փորձում են՝ տեսածն ու զգացածը նաեւ դիտորդի ուրախությունն ու տխրությունը դարձնել: Երբ դա հաջողվում է, դու հաճելիորեն սպառված ես...

- ...
- Հանդիսատեսին դեռեւս անծանոթ սկսնակ դերասան էի: «Օթելլոյով» Թբիլիսի հյուրախաղերի էր եկել Վահրամ Փափազյանը: Ներկայացումից ընդամենը մեկ ժամ առաջ. ինձ ասացին, որ պետք է փոխարինեմ Կասիոյի դերում ի սկզբանէ ամրացված ու անսպասելի հիվանդացած, Վրաստանի վաստակավոր արտիստ Ռաֆայել Պապովյանին: Բեմ մտնելուց առաջ՝ մոտեցա իր մուտքին կանգնած Վարպետին եւ խնդրեցի՝ «Վարպետ, օրհնէք ինձ...»: Փափազյանը գորովանքով նայեց անակնկալից տագնապած ու շփոթված դէմքիս եւ համոզիչ տոնով ասաց. «...Չվախենաս թահլիճէն, մա՛նչս, քնա՛ համարձակ... Քեզմէ լավ թերասանի մա՛րը... օրհնյալ ես, փալես»...
- ...
- Առաջին քայլերս անելիս՝ մեծագույն խոչընդոտներից մեկն իմ ստացած ռուսական կրթությունն էր: Հայ քերականությունն ունի՝ «շեշտ», «բութ», «տրամաբանական շեշտ»... ո՞ւմ դարդն էր կտրել ինձ սովորեցնել այդ կամ ո՞վ ուներ դրա ժամանակը... Եւ չէի էլ վիրավորվում, երբ այդ խնդրով դիմելիս, ձեռք չէին մեկնում: Ինձ ուղղորդողը՝ իմ սահմաններ չունեցող սերն էր դեպի բեմարվեստը եւ, երեւի թե, իմ՝ հանուն այդ սիրո բոլոր խոչընդոտները հաղթահարելու անկոտրում նպատակասլացությունը...
- ...
- Ես չեմ ասի, թե այսօրվա սերունդը պակաս է սիրում թատրոնը, բայց..., ցավոք, նրանց մոտ քիչ է անդադրում որոնումը, ինքնամոռաց նվիրվածությունը եւ, որ շատ է զարմացնում՝ չկա կարգապահության ներքին պահանջ, առանց որի չես հասնի նպատակակետի: Պակաս է քո իսկ աշխատանքով ստեղծագործական մթնոլորտ ստեղծելու ձգտումը, որ ճանապարհն է ճշմարիտ արվեստի:
 - ...
 - Երեւի թե՛ ա՛յն պահերի մեջ, երբ գամվում եմ ամեն մի գեղեցկության առջեւ՝ կին լինի, բնության գողտրիկ անկյուն, մեր կոմիսիոն խանութներում ծվարած արվեստի նմուշ, թե՛ մարդկային բարի արարք...
 - ...
- Ես նայում եմ անցյալին բավարարված, որովհետեւ ստացել եմ արտիստին նախասահմանված ամենամեծ վարձատրությունը՝ հանդիսատեսի ինքնամոռաց ծափը...
 - ...

«...»